

Dit hoogst belangrijke boek, dat ik door de welwillendheid van Prof. Dr. E. D. van Oort, Directeur van 's Rijks Museum van Natuurlijke Historie te Leiden, ter lezing kreeg, mag in geen medische bibliotheek ontbreken in landen waar vergiftige slangen voorkomen. Het bevat alles wat van vergiftige slangen bekend is en geeft mooie afbeeldingen, waardoor men de slangen gemakkelijk kan determineeren, wat in Suriname hoog noodig is.

Het bedoelde instituut is de bekende instelling „*Bu-tantan*”, met haar slangentuin, waarin duizenden slangen worden gehouden en bestudeerd.

Hier volgen eenige mededeelingen over en eenige aanhalingen uit het boek.

Een zeer interessant hoofdstuk is getiteld „*Erreurs et superstitions*” (blz. 42—52). Verder een hoofdstuk „*Traitements superstitieux ou empiriques*” (blz. 221—228)¹⁾.

Hieruit het volgende:

„Au Brésil chaque guérisseur a sa plante ²⁾ de prédilection ou sa préparation.

Et l'unique moyen de juger avec certitude, est d'expérimenter sur les animaux en leur injectant des doses connues de venin et en essayant ensuite les substances dont on veut vérifier les effects ³⁾.

En employant la méthode expérimentale, nous avons vérifié qu'aucun de ces pseudo-remèdes ne possède la moindre action sur l'empoisonnement ophidique”.

¹⁾ Reeds in 1837 had Schlegel l. c. blz. 98—109 op de onwaarde van al die middelen gewezen.

²⁾ In een verslag van 19 Juni 1750 aan de „Bewinthebberen” van de West-Indische Compagnie ter Kamer Zeeland, over de Colonie Essequebo, maakt Storm van 's Gravesande gewag van „een wortel, onfeylbare remedie voor den slangbeeten, en in soo korten tydt, dat ongelooflyk is.” (*Storm van 's Gravesande, zijn werk en zijn leven uit zijne brieven opgebouwd*, door J. A. J. de Villiers, 's Gravenhage, 1920, blz. 127, en blz. 264, deel I van de Engelsche editie van 1911).

Alexander von Humboldt maakte de veronderstelling dat de plant „guaco” of „*micania guaco*”, die de Indianen gebruiken om slangen van zich af te houden, misschien aan de huid een lucht geeft, die de slangen tegenstaat en hen weerhoudt te bijten. (Mededeeling van Milne Edwards „*Cours élémentaire d'histoire naturelle; Zoologie*.” Paris 1858, blz. 430).

Over de planten als tegengift gebruikt door de Indianen in Britsch-Guiana en het daarbij behoorend ritueel schrijft Dr. Walter E. Roth in „*An Introductory Study of the Arts, Crafts, and Customs of the Guiana Indians*”. Washington 1924, blz. 710.

³⁾ Juist wat Prof. Joest heeft laten doen met het middel van Van Tol.